

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică” se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina”, „Ardeleana”, „Auraria”, „Banca Poporală” Dej, „Beregsana”, „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Cassa de păstrare” Miercurea, „Cassa de păstrare” Seliște, „Chioreana”, „Cordiana”, „Corvineana”, „Crișana”, „Detunata”, „Doina”, „Economia” Cohalm, „Economul”, „Făgețana”, „Fortuna”, „Furnica”, „Grănițerul”, „Hațegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Industria”, „Iulia”, „Lăpovana”, „Lugoșana”, „Luceafărul”, „Mercur”, „Mielul”, „Munteana”, „Mureșana”, „Mureșanul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Patria”, „Plugarul”, „Poporul”, „Racoșana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, „Selăgeana”, „Sentinela”, „Silevania”, „Someșana”, „Steaua”, „Timișana”, „Ulpiana”, „Unirea”, „Victoria”, „Vlădeasa”, „Zărândeana” și „Zlăgnea”.

Prețul de prenumerare:
pe 1 an K 12.—, pe 1/2 an K 6.—.

DIRECTOR
Dr. CORNEL DIACONOVICH.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul VIII.

Sibiu, 6 Maiu 1906.

Nr. 18.

Studii practice de bancă.

(Continuare.)

Secțiunea financiară.

Imprumuturile cenzurate, opiniate și permise de secțiunea juridică trec la secțiunea financiară spre lichidare. Aceasta cercetează la imprumuturile cu anuități dacă planurile de amortizare pe baza cărora institutul cedent a acordat imprumuturile sunt bine compuse și dacă anuitățile sunt corect calculate. Totodată cercetează și extrasele de contabilitate ale institutelor cedente, să vadă în ce stadiu se află imprumuturile, câte anuități s'au replătit și câte mai sunt să se replătească. Căci știm din cele premerse că banca centrală nu rescumpără decât numai sumele ce de fapt mai sustau din imprumuturile cedate. Așa de ex. dacă imprumul original a fost de K 100,000.—, replătit în 30 de anuități semestrale, din cari s'au replătit cinci anuități à K 4,698.23, așa că a mai rămas capital restant K 88,133.93, atunci numai suma aceasta se rescumpără. Rescumpărarea se face sau în scrisuri fonciare al pari, sau banca centrală cumpără însăș aceste scrisuri fonciare cu cursul stabilit la votarea rescumpărării imprumuturilor. În cazul întâi scrisurile fonciare se dau institutului cedent numai dacă acesta se obligă că un anumit timp — un an ori un an și jumătate — le va ține în propriul său portofoliu, pentruca banca centrală, în acest interval de timp, dacă va voi, să le poată rescumpără ori și când al pari. În cazul al doilea imprumul se lichidează imediat în bani gata, așa că dacă cursul scrisurilor fonciare s'ar fi stabilit la 98%, pentru imprumul de mai sus s'ar plăti $88,133.93 \times 98 : 100 = 86,371.25$.

Scadențele imprumuturilor cedate băncii centrale nu se schimbă, ci rămân cele arătate în obligațiunea originală. Dacă din obligațiune însă nu rees aceste scadențe, atunci ca atari se privește datul ei, respective ziua corespunzătoare de o jumătate de an dela acel dat, presupunând, bine înțeles, că nici din celelalte documente — de ex. extrasul din cărțile de contabilitate — nu rezultă nici o scadență.

Institulele cedente plătesc băncii centrale ca dobândă după imprumuturile cedate cu 1/2% mai mult decât dobânda scrisurilor fonciare emise pe baza acestor imprumuturi. De prezent sunt două feluri de scrisuri fonciare în circulațiune și anume de 4 1/2% și de 4%. În chipul acesta dacă institutul cedent voiește să i-se dea scrisuri fonciare de 4 1/2%, banca centrală îi va socoti o dobândă de 5%, și din contră

una de 4 1/2% dacă scrisurile fonciare sunt numai de 4%. Institutului cedent îi stă în liberă voie să-și aleagă între aceste două feluri de scrisuri fonciare pe ori și cari ar voi. E de sine înțeles însă că la alegere momentul deciziv îl are cursul scrisurilor fonciare, știut fiind că cele cu 4% au un curs mai mic ca cele cu 4 1/2%.

Am arătat că băncii centrale i-se plătește cu 1/2% mai mult ca dobândă scrisurilor fonciare. Această jumătate de procent formează proviziunea, profitul băncii centrale. Institutelor cedente la rândul lor, la imprumuturile hipotecare simple le rămâne întreaga diferență dintre dobânda ce o plătesc băncii centrale și între aceea ce o încasează dela debitorii lor. Așa de ex. dacă debitorii le plătesc 6 1/2%, iar băncii centrale îi dau 5%, atunci profitul le va fi de 1 1/2%, adică de trei ori așa de mare ca cel al băncii centrale. Profitul institutelor cedente poate să varieze, să fie când mai mare, când mai mic, dupăcum își pot plasa imprumuturile lor. Un institut care luptă cu concurență mare, va trebui să dea credite hipotecare ieftine și în consecință și câștigul său va fi mai mic. Și sunt unele ținuturi în cari concurența e așa de mare, cu deosebire din cauza institutelor fonciare din capitală, încât — în caz de cedare — abia dacă le rămâne și lor un profit de 1/2%, adică cât cel al băncii centrale, ba poate uneori nici atât. Din acest motiv banca centrală în caz când institutului cedent nu-i rămâne cel puțin un profit de 1/2%, atunci cedează chiar și o parte din proviziunea sa fixată mai sus. Un exemplu ne va lumina mai bine! Să presupunem un imprumul hipotecar simplu la care institutul cedent ia dela debitorul său o dobândă de 6%. În cazul acesta dacă imprumul se rescumpără pe baza scrisurilor fonciare de 4 1/2%, banca centrală va calcula

$4\frac{1}{2}\%$ dobânda scrisurilor fonciare
 $1\frac{1}{2}\%$ proviziunea proprie, deci cu totul

5% așa că institutului cedent îi rămâne o proviziune de 1%. Dacă institutul cedent ar lua dela debitorul său numai $5\frac{1}{2}\%$, atunci îi va rămâne o proviziune de 1/2%, întocmai cât băncii centrale. Să presupunem însă acum că institutul cedent nu ia dela debitorul său decât numai $5\frac{1}{4}\%$. În acest caz i-ar rămâne o proviziune numai de $0\frac{1}{4}\%$, adică cu $0\cdot1\%$ mai puțin ca băncii centrale. Pentruca să nu se întâmple aceasta, banca centrală preferă mai bine să lase ceva din profitul său numai ca institutul cedent să capete o proviziune egală cu a sa. Astfel ea va împărți diferența dintre dobânda scrisurilor fonciare și

cea a imprumutului original in două părți egale și atunci vom avea:

4·5% dobânda scrisurilor fonciare
0·45% proviziunea băncii centrale
0·45% proviziunea institutului cedent

5·4% total, adică dobânda originală a imprumutului cedat. Se vede dar clar din cele de până aci că in caz când institutului cedent nu i-ar rămâne cel puțin 1/2% profit, proviziunea se împarte între acesta și banca centrală. Dar și banca centrală cedează din proviziunea sa numai până la 0·25%. Sub această sumă nu mai cedează la nici un caz. Așa de ex. dacă institutul cedent ar lua numai 4·9% dobândă dela debitorul său, atunci pentru scrisuri fonciare de 4 1/2%, diferența de 0·40% s'ar împărți astfel:

0·25% băncii centrale și
0·15% institutului cedent.

Tot după principiile amintite până aci se porcede și la împărțirea proviziunii imprumuturilor cu anuități, numai cât aci trebuie să ținem samă și de împrejurararea că in anuitate se cuprinde și cuota de capital, adică suma aceea ce se întrebuintează pentru amortizarea capitalului. Banca centrală are planuri de amortizare anume, calculate gata, cari la cerere se trimit oricărui institut. In aceste planuri ca dobândă pentru imprumuturile, cari au de bază scrisuri fonciare de 4 1/2%, se socotește 5%, iar pentru cele de 4% se socotește 4 1/2%. Diferința de 1/2% este proviziunea ce și-o rezervă banca centrală, cum am arătat mai sus. In cele următoare lăsăm să urmeze o mică tabelă comparativă de anuități socotite in % pentru imprumuturi de diferite durate.

Institutele cedente vor plăti:	Pentru scris. fonciare de 4 1/2%	Pentru scris. fonciare de 4%
pentru imprumuturi de 10 ani .	12·5845%	12·3078%
" " " 15 "	9·3964%	9·0954%
" " " 20 "	7·8522%	7·5303%
" " " 25 "	6·9637%	6·6226%
" " " 30 "	6·4014%	6·0425%
" " " 35 "	6·0237%	5·6484%
" " " 40 "	5·7600%	5·3696%
" " " 45 "	5·5706%	5·1663%
" " " 50 "	5·4319%	5·— %

Astfel dacă zicem de ex. că anuitatea la un imprumut ce se replătește in 50 de ani, pentru care să se libereze scrisuri fonciare de 4 1/2%, este de 5·4319% trebuie să deducem că 4·5% sunt interesele scrisurilor fonciare 0·5% proviziunea băncii centrale și restul de 0·4319% este cuota ce se replătește din capital. Cu ajutorul acestei anuități procentuale se poate stabili anuitatea ce e să se plătească pentru orice capital de imprumutat. Astfel pentru un capital de 100,000 cor. anuitatea ar fi $5·4319 \times 1000 = 5431·94$ din care pe semestru vine 2715·97 cor. Din aceasta rată semestrală:

2245·01 este dobânda scrisurilor fonciare
249·45 este proviziunea băncii centrale și
221·51 este cuota de amortizare din capital,

2715·97 total. Capital restant ar fi 100.000 — 221·51 = 99778·49. La rata a doua, socotindu-se interesele scrisurilor fonciare și cele ale proviziunii băncii centrale numai dela capitalul restant, ele se vor arăta in sumă mai mică. Din contră rata rămânând totdeauna aceeași, cu cât scad aceste interese cu atât crește cuota de amortizare din capital. Astfel in rata a doua vom avea:

2239·90 inter. scris. fonc. (4 1/2% dela 49892—)
248·88 proviziunea băncii centrale, iar
227·19 cuota de amortizare din capital
2715·97 total.

Vedem așadară că și la imprumuturile cu anuități banca centrală își socotește pentru sine o proviziune de 1/2%. Institutului cedent însă îi rămâne întreaga diferență între anuitatea socotită in obligațiune și între cea ce se întrebuintează la banca centrală. Căci să rămânem la exemplul de mai sus și se presupunem că se rescumpără un imprumut de 100,000 cor. amortizabil in 50 de ani și că anuitatea in obligațiune e stabilită la 6%, adică 6000 cor. anual, respective 3000 semestral. Deci dacă institutul cedent încasează 3000 semestral dela debitor și in schimb plătește băncii centrale numai 2715·97 atunci diferența de 284·03 va formă profitul său. Și pe când profitul institutului cedent va rămâne permanent același, adică diferența dintre rata debitorului și cea ce se plătește băncii centrale, pe atunci cuota acestei din urmă — cum am arătat mai sus — scade din semestru in semestru in proporția in care se reduce și capitalul prin amortizare.

Intocmai ca la hipotecarele simple așa și la imprumuturile cu anuități, banca centrală dacă institutului cedent nu-i rămâne o proviziune cel puțin ca a sa de mare, atunci îi lasă și din proviziunea proprie până la jumătate, adică până la 0·25%. Sub 0·25% însă nu mai cedează nimic și in nici un caz institutului cedent.

Din cele spuse până aici rezultă, că institutele cedente la calcularea și compunerea planurilor de amortizare trebuie să aibă in vedere următoarele: Dobânda fundamentală trebuie să fie cel puțin cât a scrisurilor fonciare in care vor să cedeze imprumuturile, plus proviziunea băncii centrale, deci 5%, respective 4 1/2%. Se socotește apoi cuota de amortizare amăsurat timpului de replătire a capitalului de imprumutat. Aceste două elemente compun anuitatea ce se plătește pentru imprumuturile cedate băncii centrale. Lângă aceasta anuitate poate apoi să adauge suma care intenționează să-i rămână ca profit. Așa de ex. dacă pentru un imprumut replătibil in 40 de ani, pentru scrisuri fonciare de 4% îi ese o anuitate de 5·3696%, in obligație poate să stabilească una de 6% in care caz — cum știm — diferența i-ar fi profitul său permanent. In fine, după împrejurarări, poate să-și socotească și mai mult ori și mai puțin de 6%. Dacă ar socoti pentru debitorul său 6%, i-ar rămâne 6 — 5·3696 = 0·6304% ceace anual dela imprumuturi cedate in valoare de 100,000, face 630·40 cor., iar dela un milion 6304— cor.

E de recomandat însă, că deoarece dela banca centrală, respective dela institutele cari se ocupă cu rescumpărarea pretenziunilor hipotecare, se pot căpăta planuri de amortizare socotite gata, mai bine să se ceară și să se folosească anuitățile din aceste planuri, anuități lângă cari să se adauge, simplu cuota ce institutul cedent voiește să-și rețină ca câștig pentru sine. Dacă purcedem astfel, adică dacă întrebuintăm planurile de amortizare calculate gata și dacă lângă anuitatea ce o aflăm deja socotită mai adaugem numai proviziunea ce institutul cedent vrea să-și aibă pentru sine, pregătirea planurilor se poate face foarte ușor. Căci să pregătim de ex. un plan de amortizare pentru coroane 5000 pe baza scrisurilor fonciare de 4 1/2%. Spre scopul acesta vom lua de normă planul de 5%, la care anuitatea — presupunând că amortizarea se face in cincizeci de ani — este de 5·432%. Și dacă

mai e să socotim încă $\frac{1}{2}\%$ proviziune pentru institutul cedent, am trebui să constatăm că anuitatea este de 5.932% sau rotund 5.95% . Pentru suma de 5000 cor. anuitatea va fi de $5.95 \times 50 = 297.50$, ceea ce pentru semestru ar face 148.75. Astfel atât în obligație cât și în plan se va introduce ca rată semestrală 148.75. În planul de amortizare — pentru simplificare — nu trebuie să calculăm separat cât se vine pentru interese și cât pentru cuota de amortizare, ci simplu. însemnăm numărul curent al ratelor, rata semestrală (care să se noteze bine, rămâne totdeauna neschimbata, stabilă) și în fine capitalul restant. Aceste date sunt destul de suficiente. Căci dacă vom să știm cât face capitalul restant, aceea se poate calcula foarte ușor din planurile gata ale băncilor la cari cedăm. Așa de ex. banca centrală are planuri pentru câte 100,000. Luăm deci planul corespunzător și stabilim relația pentru suma de 5000. Ori aceasta va fi a două-zecia parte din 100,000. Vedem ca capital restant la rata întâi e K 99,778.49, la a doua 99,551.30, la a treia 99,318.29 etc. Pentru 5000 dividăm aceste sume în parte cu 20 și vom avea ca capitaluri restante pentru rata întâi 4988.93, pentru rata a doua 4977.56, pentru rata a treia 4965.91 ș. m. d. Urmând astfel stabilim capitalul restant până la ultima rată, adică până la a 100-a, când acesta devine egal cu zero. Din aceste capitaluri restante se poate apoi foarte ușor afla cât e cuota de amortizare din capital, cât sunt interesele semestrale, cât compete din aceste interese băncii centrale și cât institutului cedent. Căci dacă știm că capitalul restant la întâia rată este de K 4988.93 și vrem să aflăm cât face cuota de amortizare, n'avam decât să subtragem din capitalul împrumutat, adică din 5000, capitalul restant amintit și vom căpăta ca rezultat 11.07. Aceasta este cuota de amortizare la prima rată. A doua cuotă o vom afla așa că din capitalul restant dela rata întâi subtragem pe cel dela rata a doua, deci $4988.93 - 4977.56 = 11.43$ ș. m. d. Dacă vrem acum să știm cât fac interesele, subtragem cuota de amortizare din rata semestrală. Rata semestrală e 148.75. Deci vom avea interese la rata primă $148.75 - 11.07 = 137.68$, la rata a doua $148.75 - 11.43 = 137.32$ ș. m. d. Să nu uităm însă că nu toate aceste interese compet băncii centrale. În ele se cuprinde și proviziunea institutului cedent. Întrebarea e, cum să aflăm această proviziune? Aceasta o știm deja. Diferința dintre rata socotită pe baza planurilor băncii centrale și dintre rata luată în obligațiune va fi proviziunea institutului cedent, proviziune care rămâne — cum am arătat de atâteaori — stabilă. Și din cauză că proviziunea e stabilă, planurile acestea de amortizare se numesc planuri cu proviziune stabilă.

Banca centrală însă are și planuri de acelea, în care e calculat și pentru institutului cedente $\frac{1}{2}\%$ proviziune. Firește dar, că în aceste planuri proviziunea institutului cedente nu mai rămâne stabilă, și nici nu și-o pot ele stabili după plac, ci e hotărâtă și întocmai ca a băncii centrale se reduce din an în an în proporția în care se amortizează capitalul. Dacă la acordarea de împrumuturi ipotecare se ia de bază un asemenea plan, atunci orice calcul e de prisos, deoarece anuitatea ce o găsim în aceste planuri o introducem fără nici o schimbare în obligațiune.

După aceste explicații cu privire la planurile de amortizare, să revenim la lichidarea propriu zisă a împrumuturilor rescumpărate. Lichidarea se face — cum am spus — sau în scrisuri fonciare sau în bani gata. Ori și cum s'ar face, secțiunea financiară, în

scopul acesta, pregătește o notă de rescumpărare, pe care o trimite institutului cedent împreună cu alte două blanchete, dintre cari una este o declarație prin care acesta, institutul cedent, recunoaște că a primit contravaloarea pretenziunii cedate, iar alta este o contranotă despre rescumpărarea împrumutului. Ambele aceste trebuie subscrise de institutul cedent și retrimise băncii centrale. După reprimirea lor, pretenziunea cedată se lichidează, iar cauza se transpune secțiunii împrumuturilor pentru a o înregistra și a o ține în evidență.

* * *

Secțiunea financiară mai are și alte lucrări afară de cele amintite până aci. Între aceste amintim: emisiunea scrisurilor fonciare și ținerea lor în evidență câtă vreme sunt în circulațiune; tot asemenea sortarea regulată a scrisurilor fonciare în măsura în care se replătesc împrumuturile și rescumpărarea cupoanelor.

Nu vom înzista aci asupra formelor legale și statutare, cari trebuie observate la emisiunea scrisurilor fonciare, căci aceste se pot ușor afla. Amintim numai atât că scrisurile fonciare se emit pe baza proceselor verbale despre împrumuturile rescumpărate ale ședințelor direcțiunii, procese verbale cari se păstrează ca documente justificative. Scrisurile fonciare se emit până la concurența sumelor, ce le arată aceste procese verbale. Să zicem de ex. că în ședința din 1 Sept. 1905 s'a hotărât să se emită scrisuri fonciare de $4\frac{1}{2}\%$ în valoare nominală de 1 milion 300 de mii. În urma acestei hotărâri se pregătesc scrierile fonciare pe blanchete anume, blanchete cari sunt prevăzute cu numeri curenți și cu serii, și cari apoi se introduc în cărțile scrisurilor fonciare emise. Aceste cărți cuprind conturi cu aceiași numeri curenți și de serii ca și scrisurile fonciare pregătite, căci fiecare blanchetă de scris fonciar își are o față corespunzătoare în cărțile de emisiune. Presupunem că pentru 1 mil. și 300 de mii se emit:

30 bucăți à 10,000 cor.	=	300,000
100 " " 5,000 " "	=	500,000
500 " " 1,000 " "	=	500,000
		<u>Total 13.000,000</u>

În cazul acesta cele treizeci de bucăți dintâi se introduc în cartea scrisurilor fonciare à 10,000 cor., cele de al doilea în număr de o sută, în cea a celor de 5,000 cor. și în fine cele de al treilea — în număr de cinci sute — se introduc în cartea scrisurilor fonciare de 1,000 cor. și anume fiecare la numerii curenți și de serii corespunzători. Cărțile de emisiune cuprind coloane pentru următoarele date: seria, numărul curent, datul emisiunii, subscrierile obligate, cumpărătorul, datul cumpărării, cupoanele (de când și până când), datul sortării, datul rescumpărării numele celui ce a primit suma de rescumpărare, apoi o coloană pentru numele celui care a luat împrumut pe baza căruia se emite respectivele scrisuri fonciare și în fine o coloană pentru vreo eventuală nouă coală de cupoane. În coloana penultimă de regulă nu se scrie numele împrumutătorului, ci se amintește numai procesul verbal pe baza căruia s'a făcut emisiunea.

Pentru controla scrisurilor fonciare emise se poartă cărți de numeri. Împărțirea lor e simplă. Cuprinde o coloană pentru numărul de serie, o a doua pentru cei curenți, o a treia pentru a se însemna datul sortării și în fine o a patra menită pentru datul rescumpărării.

Despre emisiuni și sortări se poartă și însemnări generale, adecă se ține evidența sumelor totale cari se emit sau se rescumpără la singuraticile ocaziuni. Aceasta se face pentru a se putea ști în tot momentul starea scrisurilor fonciare din circulație.

Punerea în circulație a scrisurilor fonciare emise se face de regulă prin mijlocirea băncilor mari germane și austriace, cari le plasează cu deosebire în străinătate. Nu numai scrisurile fonciare ale băncii centrale, ci aproape toate scrisurile fonciare ungare sunt plasate în străinătate, cu deosebire în Germania și Holanda. Dintre băncile străine cari mijlocesc mai mult plasarea lor amintim pe „Diskonto Gesellschaft“ și „Mercur“. O parte însemnată a scrisurilor fonciare ale acestei bănci sunt plasate în cauțiunile de dotă ale militarilor. Și aceasta din cauză că banca centrală la cerere emite titluri de scrisuri fonciare nu numai în sume rotunde, ci în orice sume. Astfel dacă cere cineva un scris de 35 de mii, îl emite în un singur titlu. Ori prin aceasta se ușurează mult lucrările autorităților militare încredințate cu ținerea evidențelor despre cauțiuni, din care cauză acest fel de scrisuri fonciare sunt preferite.

Banca centrală poartă evidența specială despre astfel de scrisuri fonciare.

Relativ la sortare trebuie să facem amintire de o împrejurare interesantă a obiceiurilor de bursă. La burse sunt căutate cu deosebire scrisurile fonciare din emisiunile cele mai nouă, așa încât cu cât o emisiune e mai recentă, cu atât scrisurile au o circulație mai mare. Din cauza aceasta s'a născut obiceiul să se sorteze adeseori scrisurile fonciare mai vechi chiar și dacă împrumuturile pe baza cărora s'au emis nu sunt replătite încă; și aceasta numai pentruca în locul lor să se poată emite altele cu dat mai recent.

De agendele secțiunii financiare se ține și evidența și rescumpărarea cupoanelor, pentru cari e instituit un serviciu aparte. Evidența cupoanelor se ține în cărți speciale, în cari fiecă titlu emis își are însemnat toate cupoanele ce îi aparțin. De câteori se rescumpără vreun cupon, aceasta se însemnă la numărul și locul corespunzător din cărțile de cari vorbim.

Cupoanele ce sosesc pentru rescumpărare se predau conducătorilor acestui serviciu al cupoanelor prin o carte de inmanare, în care se însemnă datul sosirii, numele trimițătorului, numărul cupoanelor și procentul de dobândă. Tot în scopul evidenței rescumpărărilor de cupoane se poartă și o carte în care se introduce zi de zi toate cupoanele rescumpărate.

Banca centrală are în circulație pe lângă scrisuri fonciare și obligațiuni comunale, emise pe baza împrumuturilor acordate comunelor politice. Despre împrumuturile comunale n'am amintit nimic, pentrucă la băncile noastre cu excepția poate a „Albinei“ aproape nu sunt. Am spus, că conform statutelor sale, banca centrală nu acordă împrumuturi ipotecare direct, ci numai rescumpără pretenziunile altor instituite. Relativ la împrumuturile ipotecare se face excepție, întrucât de aceste poate să acorde și direct comunelor.

Ioan I. Lăpădatu.

(Va urma).

JURISDICȚIUNE.

Darea de drum este poziție preferită. În zilele acestea Curia reg. a decis chestiunea controversată până acum, dacă darea de drum eiectată pe baza §-ului 23 al art. de lege I din 1890 cade ori nu în categoria dărilor de stat și comunale și dacă ca atare este a se conzidera ca poziție preferită la împărțirea prețului realizat la vânzarea prin licitație a unor imobilitii.

Deciziunea aceasta a enunțat sub Nr. 78/905 următoarele:

Darea de drum eiectată pe baza §-ului 23 al art. de lege I din 1890, întrucât la eiectare s'a luat de bază darea de pământ și de casă, cade în categoria dărilor comunale și de stat și ca atare este a se de-*trage* în senzul §-ului 199 punct b) al art. de lege LX din 1881 ca *poziție preferită* din prețul de vânzare al realităților licitate.

♁

REVISTA FINANCIARA.

Situațiunea.

Sibiu, 4 Mai 1906.

Ultimo expirat a ridicat față de Banca Austro-Ungară pretenziuni mult mai mari decât s'a așteptat în general. Situația dela 30 Aprilie a. c. prezintă: Circulația banenot. K 1,762,059,000 (+ K 124,575,000); Fundația metalică K 1,479,288,000 (+ K 2,785,000); Portfoliu K 475,629,000 (+ K 91,753,000); Lombard K 44,501,000 (+ K 6,466,000); Rezerva de bancnote libere de contribuțiune K 114,638,000 (— K 127,358,000).

În anul precedent Escontul a fost crescut în ultima săptămână a lui Aprilie cu K 61 mil., iar Rezerva s'a redus cu K 98 milioane.

Această cerere extraordinară de bani însă nu are vreo însemnătate deosebită, pentrucă imediat după ultimo banii s'au mai ieftinit, și în Viena cambii de prima bonitate s'au putut plasa cu $4\frac{1}{8}\%$. În Buda-*pesta* cambiiile morilor s'au scontat cu etalonul oficial, iar cambii de portfoliu dela $4\frac{7}{16}\%$ în sus.

În *piata externă de bani* asemenea au fost foarte intenzive cererile dela ultimo. Rezerva Băncii Imperiale germane arată o reducere dela K 121 milioane la K 86 mil. După ultimo s'a ameliorat și în Berlin situația și scontul privat s'a redus la $3\frac{1}{4}\%$.

Din Londra, în urma catastrofei din San Francisco, America continuă a retrage mari cantități de aur în urma cărei împrejurări Banca Angliei s'a văzut constrânsă a-și urcă la 3 crt. etalonul dela $3\frac{1}{2}\%$ la 4% . Aceasta fără îndoială va zădărnici reducerea etalonului din Berlin, ce se așteptă în zilele acestea.

În Paris după plasarea împrumutului rusesc domnește iarăși abundență de bani și etalonul privat s'a redus la $2\frac{3}{8}\%$.

Etalonul oficial al băncilor de emisiune este următorul: Banca Austro-Ungară $4\frac{1}{2}\%$. Banca Națională a României 5% . Banca imperială Germană 5% . Banca Angliei $3\frac{1}{2}\%$ și Banca Franciei 3% .

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

„Chiorana“, institut de credit și de economii, societate pe acții în Șomcuta-mare și-a ținut adunarea generală la 17 Martie 1906 sub prezidiul d nului Ioan Serb, fiind notari domnii Dr. Victor Nyilvan pentru limba maghiară și Izidor B. Hangea pentru limba română, iar verificători ai procesului verbal dnii Teodor Blaga și Simeon Butean alui George. Au fost prezenți 15 acționari, reprezentând 422 acțiuni.

Profitul net de K 14,113.35 s'a distribuit astfel: Dividendă și supradividendă K 6,000.— Fondului de rezervă K 6,040.— Scopuri filantropice-culturale K 883.35. Fondului de penziuni K 1,000.— Fondului special de rezervă K 100.— Remunerațiune practicanului K 60.— Remunerațiune servitorului K 30.

Suma destinată spre scopuri filantropice-culturale s'a împărțit cum urmează: 2% din profitul net fondului cultural K 182.26. Ajutor bisericeii gr. cat. române din Baia-mare K 200.— Ajutor bisericeii gr. cat. române din Aiud K 50.— Ajutor școlii gr. cat. române din Șomcuta-mare K 100.— Fondului pentru pictarea bisericeii române din Șomcuta-mare K 150.— Reuniunii de cântări a plugarilor români din Șomcuta-mare K 50.— Pentru masa studenților dela gimnaziul din Năsăud K 50.— Pentru masa studenților academici din Cluj K 40.— Pentru Muzeul național din Sibiu K 30.— La dispozițiunea directorului executiv K 31.09.

Dividenda s'a fixat cu 6% = K 6.— de cupon și se plătește cu incepere dela 17 Martie 1906.

„Hunedoara“, însoțire de anticipațiune și credit în Deva (cottul Hunedoara). Al XXI-lea an de gestiune l-a încheiat acest institut cu active de K 309,892.— cu circa K 6,600.— mai mari decât în 1904 și cu un profit net de K 9,020.37 față de K 4,583.— în anul precedent. Escontul arată o reducere de circa K 14,000.— la K 170,587.— Obligațiunile din contră au crescut dela K 124,846.— la K 138,687.— Dintre pasive Depozitele spre fructificare s'au redus cu circa K 9,300.— la K 222,855.— iar Rezervele se prezintă cu K 33,270.— față de K 32,600.— în 1904. Ca și în anii trecuți institutul acesta nu calculează nici de astădată interese tranzitoare anticipate, ceace este o procedură neadmisibilă la un institut ce ține la buna sa reputațiune de institut solid. Venitul brut de K 32,145.28 este cu circa K 2,900.— mai mare decât în 1904.

Adunarea generală și-a ținut-o acest institut în 14 Martie 1906, sub prezidiul dlui Dr. Alexandru L. Hossu, fiind notari dnii Alexandru Moldovan jun. și Dionisie Ardelean, iar verificători ai procesului verbal dnii Iosif Petrovits și Alexandru Petreu. Prezenți au fost 22 acționari, reprezentând 191 acțiuni cu 191 voturi.

Profitul net de K 9,020.37 s'a distribuit astfel: Dividendă și supradividendă K 3,190.— Fondul de rezervă K 1,000.— Scopuri filantropice-culturale K 570.37. Tantieme funcționarilor K 2,260.— La fondul dubioaselor K 2,000.—

Suma destinată spre scopuri filantropice-culturale s'a împărțit cum urmează: Casa națională K 200.— Reuniunea femeilor române din comitatul Hunedoara K 100.— Biserica gr. or. rom. Deva K 50.— Masa studenților din Brad K 50.— Fondul protopopesc Deva K 50.— Servitoarei însoțirii K 20.37. La dispozițiunea direcțiunii K 100.—

Dividenda s'a fixat cu 10% = K 10.— de cupon și se plătește cu incepere dela adunarea generală.

În comitetul de supraveghiere s'au ales dnii Dominic Rațiu, Adam Leșnican și Romul Cutean ordinari; Teofil Tulea și Simeon Dragomir suplenți.

Comptabil s'a ales dl Alecsandru Moldovan iunior., iar secretar dl Cornel Popescu.

„Iulia“, institut de credit și de economii soc. pe acții în Alba-Iulia. Al XIV-lea an de gestiune l-a încheiat acest institut cu active de K 1,090,316.— cu aproape K 100,400.— mai mari decât în 1904 și cu un profit net de K 23,688.03 aproape egal cu câștigul anului precedent. Escontul, principalul ram de afaceri, s'a sporit dela K 754,868.— la K 784,926.— iar Impr. hipotecare cu mai mult de K 34,000.— la K 195,681.— Asemenea a crescut poziția Interese restante și diverse conturi debitoare dela K 16,477.— la K 20,763.—; pe lângă acestea societatea a avut și Depuneri proprii în sumă de K 28,251.— Dintre pasive au crescut Rezervele dela K 110,025.— la K 111,276.— și Fondul de penziune cu K 3,868.— la K 21,474.— Depozitele spre fructificare se prezintă cu însemnata sumă de K 805,313.— și sunt în creștere față de 1904 cu mai mult de K 100,000.— Venitul brut al anului 1905 a fost de K 81,951.— cu circa K 3,000.— mai mare decât în 1904.

Adunarea generală și-a ținut-o acest institut la 7 Martie 1906 sub prezidiul dlui Nicolau Florescu, fiind notar dl Stefan Crișian, iar verificători ai procesului verbal dnii Ioan Cirlea și Florian Rusan. Prezenți au fost 23 acționari, reprezentând 690 acțiuni cu 690 voturi.

Profitul net de K 23,688.03 s'a distribuit astfel: Dividendă și supradividendă K 12,000.— Fondului de rezervă K 934.40. Scopuri filantropice-culturale K 373.76. Tantieme direcțiunii și comitetului de supraveghiere K 3,363.77. Tantiemă directorului executiv K 747.52. Tantiemă funcționarilor K 747.52. Fondul separat de asigurare K 2,934.40. Fondului de penz. K 2,516.66. Remunerațiune servitorului K 70.—

Suma destinată spre scopuri filantropice-culturale s'a împărțit cum urmează: Fondului existent pentru înființarea unui conviciu pentru copii săraci români dela gimn. rom. cat. din Alba-Iulia K 223.76. La dispozițiunea direcțiunii K 150.—

Dividenda s'a fixat cu 12% = K 12.— de cupon și se plătește cu incepere dela 17 Martie 1906.

În direcțiune s'au ales domnii Nicolau Florescu, președinte și Ioachim Fulea, director executiv.

În comitetul de supraveghiere s'au ales domnii Doroteiu Cimbulia, Florian Rusan, Ioachim Totoian și Iosif Cirlea.

„Izvorul“, reuniune de împrumut și păstrare în Sângiorgiul român (Oláh-Szentgyörgy în cottul Bistrița-Năsăud). Aceasta societate de a căreia existență abia puțini vor fi știut până acum, și-a încheiat bilantul pe 1905, al II-lea an de gestiune cu active totale de K 42,143.91, din cari cea mai însemnată poziție o formează Impr. pe oblig. cu cavenți K 37,093.— și Imprum. ipot. cu K 3,900.— Capitalul societar se cifrează cu K 17,303.— și Depozitele spre fructificare cu K 21,715.— Venitul brut al anului 1905 a fost de K 4,142.—, iar profitul net de K 1586.—, care s'a distribuit, conform propunerii direcțiunii, precum urmează: Dividendă K 1,257.88. Fondului de rezervă K 152.03. Scopuri de binefacere K 26.22 și transpus în contul anului 1906 K 150.—

Bilanțul este subscris de următorii: Dr. A. Monda, director-prezident, Iosif Wagner, Alexandru Avram, Al. St. Buia, membri în direcțiune și Ioan Marcu, secretar-contabil; Teodor Martian, Rode K. și Simion Alexi membri în comitetul de supraveghiere.

*

„Jiana“, institut de credit și economii. soc. pe acții în Petroșeni. Acest institut a luat în al II-lea an de gestiune 1905. un avânt frumos. Activele s'au urcat dela K 161,395.— la K 300,573.— anume Escontul cu K 126,911.— la K 261,881.— și Imprum. hipotecare dela K 11,680.— la K 33,180.— Capitalul societar de K 60,000.— este deja deplin vărsat și societatea dispune, și de un fond de rezervă de K 2,926.—, care din profitul anului 1905 încă se dotează cu preste K 4,300.— Depozitele spre fructificare se cifrează cu K 54,204.— și sunt în creștere față de 1904 cu K 14,881.—. Reescontul s'a sporit considerabil dela K 56,200.— la K 167,656.— o sumă cam mare pentru început. Venitul brut a fost de K 24,564.— față de K 7,110.— în 1904, iar profitul net de K 9,611.— este în creștere față de anul precedent cu aproape K 7,000.—.

Adunarea generală și a ținut-o acest institut la 20 Februarie 1906 sub prezidiul dlui Avram Stanca, fiind notari dnii Atanasie P. Bologa și Traian Rațiu, iar verificători ai procesului verbal dnii Ioan Bora și Dumitru Lucaciu. Prezenți au fost 47 acționari, reprezentând 557 acțiuni cu 395 voturi.

Profitul net de K 9,611.48 s'a distribuit astfel: Dividendă și supradividendă K 2,719.30. Fondului de rezervă K 4,673.30. Scopuri filantr.-culturale K 206.—. Tantieme direcțiunii comitetului de supraveghiere și funcționi. K 827.05. Tantieme directorului K 137.84. Fondului de penziune K 137.84. Fondului special de rezervă K 137.84. Remunerare servitorului K 20.—. Transpus în profitul anului 1906 K 751.55.

Suma destinată spre scopuri filantr.-culturale s'a împărțit cum urmează: Mesei universitarilor din Cluj K 20.—. Mesei studenților din Brad K 20.—. Mesei studenților din Blaj K 20.—. Mesei studenților din Brașov K 20.—. Industriașilor din Brașov K 10.—. Bisericeii din Sedlac K 10.—. Școlaei gr. or. Petroșeni. K 40.—. La dispoziția directorului executiv K 66.76.

Dividenda s'a fixat cu 5% = K 2.50 de cupon și se plătește cu începere dela 7 Martie a. c. st. n.

În direcțiune s'a ales: Prezident: Avram Stanca; Dr. Iacob Radu, Atanasie P. Bologa, Dumitru Lucaciu, Ioan Bora, Simeon Suci, Vasile Socol.

În comitetul de supraveghiere: Aureliu Eliu, Ioan Dima jun., Nicolau Zugrav, Ioan Opriș și Izidor Saturn.

*

„Ligediana“, institut de credit și de economii, soc. pe acții în Liget și-a încheiat bilanțul pe 1905 cu un câștig net de K 2,861.— față de K 2,407.— în anul 1904 și cu active de K 72,428.— (în 1904 K 67,085.—). Ramii activi de operațiune arată puține schimbări față de 1904. Escontul se prezintă cu K 49,177.— față de K 45,975.—, iar Cambiile. cu asig. hip. cu K 21,000.— (în 1904 K 19,000.—). Din capitalul societar fixat cu K 20,000.— au încurs până la finea anului 1905 K 16,900.—, astfel că vărsămintele anului expirat fac abia K 495.—. Depozitele spre fructificare arată o creștere de circa K 7,700.— la K 21,361.—. Reescontul din contră s'a redus dela K 32,041.— la K 27,299.—. Venitul a brut crescut față de 1904 cu aproape K 1,000.— la K 7,631.—.

Profitul net de K 2,861.12 s'a hotărît a se distribui astfel: 8% interese după capitalul încurs K 1,322.—, Fondului de rezervă K 1,509.12.

*

Dividenda băncilor noastre pe anul 1905.

	Dividenda de cupon		Scadența	
	%	K f		
„Albina“	14	28.—	24 Martie	1906.
„Ardeleana“	10	10.—	8 Martie	„
„Arieșana“	7	7.—	15 Mai	„
„Armonia“	8	8.—	18 Februarie	„
„Auraria“	15	30.—	15 Martie	„
„Aurora“	11	11.—	18 „	„
„Bihoreana“	6	12.—	22 Februarie	„
„Bănățana“	6	3.—	28 Ianuarie	„
„Banca Poporală“	10	10.—	22 Ianuarie	„
„Bistrițana“	10	20.—	12 Martie	„
„Bocșana“	6	6.—	26 Februarie	„
„Brădetul“	10	5.—	22 Martie	„
„Buciumana“	5	2.50	?	„
„Buna“	5	—.—	24 Februarie	„
„Cassa de păstrare“ Săliște	19	38.—	11 Martie	„
„Cassa de păstr.“ Mercurea	7	7.—	25 „	„
„Chiorana“	6	6.—	17 „	„
„Concordia“, Uzdin	8	8.—	23 Februarie	„
„Cordiana“	9	9.—	18 „	„
„Coroana“, Bistrița	5	10.—	1 Aprilie	„
„Coroana“, Timișoara	5	2.50	8 Februarie	„
„Corvineana“	12	12.—	12 „	„
„Crișana	12	12.—	4 Martie	„
„Dacia“	6	6.—	1 Mai	„
„Detunata“	8	4.—	1 Februarie	„
„Doina“	10	10.—	1 Mai	„
„Dunăreana“	5	5.—	26 Februarie	„
„Economia“, Cohalm	6	6.—	27 „	„
„Economul“	8	8.—	24 Martie	„
„Făgetana“	6	12.—	1 Martie	„
„Fortuna“	9	4.50	1 Mai	„
„Furnica“	7	28.—	20 Martie	„
„Grănițerul“	9	9.—	17 Februarie	„
„Hațiegana“	8	8.—	10 Martie	„
„Hondoleana“	9	2.70	29 „	„
„Hunedoara“	10	10.—	7 „	„
„Jiana“	5	2.50	1 „	„
„Iulia“	12	12.—	7 „	„
„Lipovana“	9	18.—	22 Februarie	„
„Luceafărul“	7	7.—	22 „	„
„Lugoșiana“	8	16.—	15 Martie	„
„Mercur“	8	16.—	25 Februarie	„
„Mielul“	10	10.—	15 „	„
„Murășana“	8	8.—	1 Aprilie	„
„Murășianul“	7	14.—	20 Martie	„
„Nădlăcana“	6	6.—	20 „	„
„Nera“	8	8.—	5 Februarie	„
„Orăviceana“	8	8.—	2 Martie	„
„Parsimonia“	7	7.—	8 „	„
„Patria“	15	30.—	19 Februarie	„
„Plugariul“	8	8.—	22 „	„
„Poporul“	6	6.—	26 „	„
„Porumbăceana“	8	8.—	11 Martie	„
„Racotana“	8	8.—	10 Martie	„
„Răureana“	8	8.—	1 „	„
„Sătmăreana“	6	12.—	15 Februarie	„
„Schintea“	10	5.—	1 Iulie	„
„Sălăgeana“	6	6.—	24 Februarie	„
„Schintea“	10	5.—	1 Iulie	„
„Sebeșana“	11	11.—	6 Martie	„
„Sebeșana“, Caransebeș	6	12.—	28 Februarie	„
„Sentinela“	8	8.—	25 „	„
„Severineana“	5	2.50	?	„

	Dividenda de cupon		Scadența		1906
	%	K f			
"Silvania"	9	9—	20	"	
"Șoimușana"	7	3-50	23	"	"
"Someșana"	8	16—	1 Martie	"	"
"Steaua"	8	8—	1 Maiu	"	"
"Târnavăna"	5	după rat. plăt.	18 Martie	"	"
"Tibleșana"	8	4—	5 Februarie	"	"
"Timișana"	6	12—	15 "	"	"
"Ulpiana"	6	3—	1 Maiu	"	"
"Unirea"	10	10—	15 Martie	"	"
"Victoria"	9	18—	25 Februarie	"	"
"Vlădeasa"	6	6—	18 Martie	"	"
"Voileana"	5	5—	18 "	"	"
"Zărândeana"	10	10—	11 Februarie	"	"
"Zlăgnea"	6	3—	3 Martie	"	"

Erată. In Nrul precedent (17) al „Rev. Econ.” a. c. pag. 177, coloana întâia, șirul 28 din jos în sus, s'a scris „..... dij- és kiszabási hivatal” în loc de „..... dij- és illeték kiszabási hivatal”, cecece rectificăm.

SUMAR.

Studii practice de bancă. — *Jurisdicțiune:* Darea de drum este poziție preferită. — *Revista financiară:* Situațiunea. — *Societăți financiare și comerciale:* „Chiorana”, „Hunedoara”, „Iulia”, „Izvorul”, „Jiana”, „Ligediana”, Dividenda băncilor noastre pe anul 1905. — **Erată.**

Expozițiunea generală română.

Cătră

Onor. Direcțiuni ale Băncilor române.

Prin avizul prezent îmi iau voia a Vă aduce la cunoștință, că am luat toate dispozițiunile necesare, ca Băncile române din țeară să fie reprezentate la Expozițiunea generală română din București în condițiunile stabilite în Cercularul Biroului Delegațiunii Băncilor române din 10 Martie a. c.

Lucrările tabelare și grafice sunt confecționate și întreg materialul de expus se va expeda la București în 10 Maiu n. a. c.

Rog prin urmare On. Direcțiuni, cari doresc a mai expune și alte obiecte, de natura celor înșirate în cercularul amintit sub 1—6, să mi-le trimită cel mult până la 10 Maiu n., spre a le putea expeda deodată cu celelalte colecțiuni. In special rog toate direcțiunile, să binevoiască a-mi trimite câte un exemplar amulat al acțiunilor institutului lor, spre a putea expune o colecțiune cât se poate mai completă a acțiunilor de bancă românești.

Sibiu, 3 Maiu n. 1906.

Cu deosebită stimă:

Delegatul Comisariatului General:

Dr. C. Diaconovich.

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 2 Maiu 1906.

%	V A L O R I		Viena	Bpsta
			vinde	vinde
Datoria publică comună.				
	Renta unit. în hârtie, Mai, Nov.,		v cor.	p. 100 k
4	" " arg. Febr. Aug.		100-15	100-10
4-2	Losuri din 1860 à fl. 500—	20% dare	99-96	101-20
5	" " 1860 à fl. 100—	20% "	159-85	160-70
5	" " 1864 à fl. 100—	" "	200—	201—
—	" " "	" "	287-25	289—
Datoria publică austriacă.				
i	Renta austr. aur., scut. de dare		118-15	118-50
4	" " Cor.		100-05	100-20
3 1/2	" " de invest.		90-75	—
Datoria publică ungară.				
4	Renta ung. aur., scut. de dare		114-75	115-10
4	" " Cor.		96-05	96-30
3 1/2	" " " " " " " "		87—	87-25
—	Impr. ung. cu premii à 100 fl. " " "		215-75	216—
4	" p. regul. Tisei sc. de dare		160-75	161—
4 1/2	Oblig. de regalii croat-slav. " " "		102-25	103—
3	Impr. p. regul. Porților de fier " " "		79-60	79-25
4	Oblig. rurale croato-slavone " " "		98—	99—
4	" " ungare " " "		96-80	97-25
Alte datorii publice.				
5	Los. p. regularea Dunării, à 100 fl.		269—	—
4	Obl. Soc. Temeș-Bega		97-75	98-50
5	Imp. cu prem. al orașului Viena		103-55	—
4 1/2	" " " " " " " " " " " " " " " " " "		95-55	95-75
2	" " " " " " " " " " " " " " " " " "		109-50	—
—	Oblig. cu premii a C. fer. turc. à 400 fr.		153-85	—
—	Impr. bulgar 1889		120-15	121—
Scrisuri fonciare și a. a.				
4	Instit. de Cred. fonc. austr.		99-80	—
3	" " " " " " " " " " " " " " " " " "		302-75	—
4	Banca austro-ungară 50 ani		101-50	100-80
4	" " " " " " " " " " " " " " " " " "		—	101-50
4 1/2	Banca com. ung. Pesta		100-60	101—
4	" " " " " " " " " " " " " " " " " "		98-75	99—
4 1/2	Obl. com. ale Băncii com. ung., Pesta, repl. 110% în fl.		106-65	107—
4	Obl. com. ale Băncii com. ung., Pesta, 50% ani		100—	101—
4	" " " " " " " " " " " " " " " " " "		98—	98-25
4	Inst. de credit fonciar ungar		99-65	98-50
3 1/2	" " " " " " " " " " " " " " " " " "		98-40	89-50
4 1/2	Banca hipotecară ungară		100-90	101—
4	" " " " " " " " " " " " " " " " " "		100-70	98-50
4	" " " " " " " " " " " " " " " " " "		273—	135—
4 1/2	Cassa de păstrare regn. Pesta 50 ani		—	98-75
5	" " " " " " " " " " " " " " " " " "		—	101-50
4 1/2	" " " " " " " " " " " " " " " " " "		—	101-50
4 1/2	Cassa de păstrare Sibiu, em. IV.		—	101-25
5	" " " " " " " " " " " " " " " " " "		—	103-50
4 1/2	" " " " " " " " " " " " " " " " " "		—	102—
4 1/2	Inst. de credit fonciar Sibiu, em. VI.		—	101—
4	" " " " " " " " " " " " " " " " " "		—	98-50
Lozuri.				
	Basilica, à fl. 5—		25-90	26—
	Credit, à fl. 100—		481—	480—
	Clary, à fl. 40— v. c.		154—	—
	Buda, à fl. 40—		174—	174—
	Pálffy, à fl. 40—		179—	180—
	Crucea roșie austriacă, a fl. 10—		52—	53-50
	" " " " " " " " " " " " " " " " " "		33-25	34—
	Rudolf, à fl. 10—		62—	—
	Salm, à fl. 40— v. c.		215—	—
	Salzburg, à fl. 20—		74—	—
	Impr. cu prem. al oraș. Viena, 1874		590-50	592—
	Sanatorium Regina Elisabeta K 5—		—	10-50
	" " " " " " " " " " " " " " " " " "		—	12—
Valute.				
	Galbini austr. sau ung.		11-38	11-43
	" c. reg.		11-36	11-33
	Napoleond'or (20 frei sau 8 fl. aur)		19-13	19-16
	20 Marce germ. aur		23-53	23-52
	Ruble rusești de hârtie per bucată		—	2-54
	Bilete germ. 100 M.		117-50	117-52
	" franc. 100 Fr.		—	95-82
	" ital. 100 Lire		95-80	95-80
	Rubla, bilete, 100		253-50	—
	Lei românești, 100		—	95-25

Prețul per bucată

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Cursul din 2 Maiu 1906.

Grâu de Bănat,	per 100 kg. vinde . .	16-00—16-85
" " Tisa,	" " " " . .	15-95—17-35
" " Pesta,	" " " " . .	15-40—17—
" " Alba-reg,	" " " " . .	16-20—17—
" " Bacica,	" " " " . .	15-55—16-75
Secară,	" " " " . .	13-30—13-55
Orz,	" " " " . .	14-50—15-40
Ovės,	" " " " . .	16-20—16-70
Porumb	" " " " . .	13-50—13-60
Rapiță,	" " " " . .	— — — —
Slănină de porc B.-Pesta	" " " " . .	141—
Untură (elisă)	" " " " . .	121—124—

Bursa de București.

Cursul din 2 Maiu 1906.

Renta amort. 1881 de 5%	vinde Lei	— —
" " 1892 5%	" "	— —
" " 274 mil. 4%	" "	94 ³ / ₄
" " 1898 4%	" "	94
Fonciare rurale 5%	" "	103
" " 4%	" "	95 ¹ / ₄
Scris. fonc. urb. București 5%	" "	99 ³ / ₄
" " Iași	" "	96 ¹ / ₂

Au apărut

„BIBLIOTECA BĂNCILOR ROMÂNE“

Nr. 1.

Studii de contabilitate

(principiile fundamentale ale contabilității în partidă dublă)

de

Ioan I. Lăpădatu,
prof. de științe comerc.

Nr. 2.

Băncile Române

din

Transilvania și Ungaria

de

Constantin Popp,
funcționar la Centrala „Albinei“, Sibiu.

Nr. 3 și 4.

Efectele publice

de

Ioan I. Lăpădatu,
prof. de științe comerc.

Se pot procura dela Administrația „Revistei Economice“, cele dintâi à 50 fl. cea din urmă K 1.

Banca Austro-Ungară

(un studiu amănunțit despre trecutul,
organizația, operațiunile și importanța
băncii noastre de emisiune)

de

Ioan I. Lăpădatu.
prof. de științe comerc.Se poate comanda dela administrația „Revistei Economice“, cu prețul de 1
coroană.

Drepturile, datorințele și responsabilitatea

membrilor din direcțiune

și

Drepturile, datorințele și responsabilitatea

comitetului de supraveghiere

de

Alfred Kormos,
directorul revistei „Magyar Pénzügy“

traduceri autorizate de

Constantin Popp,

funcționar la Centrala inst. de credit și de econ. „Albina“.

Se pot comanda la traducător în Sibiu
sau la Librăria arhidiecezană din Sibiu, cea
dintâi cu prețul de K 3.—, iar cea din urmă
cu prețul de K 1.50.În editura Delegațiunii Băncilor Române
au apărut:

Problemele Reformei Băncilor,

de Dr. C. Diaconovich.

Prețul: broș. K 1.—, leg. K 1.50.

Anuarul Băncilor Române

Pe anii

1900 — 1901 — 1902 — 1903 — 1904 — 1905 — 1906.

Prețul: câte K 3.—.

Se comanda la Administrația „Revistei Economice“ în Sibiu (Nagyszeben).

C. Diaconovich